

VALTIONEUVOSTON ASETUS SUOMEN AKATEMIASTA

1 Asetuksen tausta ja pääasiallinen sisältö

Eduskunta on xx. xx. 2018 hyväksynyt lain Suomen Akatemiaa koskevan lain (922/2009) muuttamisesta ja tasavallan presidentti on vahvistanut sen xx. xx. 2018. Laki tulee voimaan xx.xx.2018.

Ehdotettavassa Suomen Akatemiaa koskevassa asetuksessa säädettäisiin tieteellisten toimikuntien määrästä ja jaottelusta.

2 Yksityiskohtaiset perustelut

1 § Tieteelliset toimikunnat

Pykälässä säädettäisiin tieteellisten toimikuntien määrästä ja nimistä.

Ehdotus uusien kolmen toimikunnan nimiksi sekä toimikuntien toimialaluokitusten jaoksi perustuu uudistuksen valmisteluvaiheessa tehtyihin selvityksiin toimintaympäristön muutoksista ja hakemusten tieteenalojen jakautumisesta toimikunnittain, sidosryhmien kuulemisessa tehtyihin havaintoihin sekä kansainvälisestä vertailusta toimikuntien toimialajaossa.

Huomioitavaa toimialajaossa on, että sama toimiala voi olla usean toimikunnan vastuulla. Toimintaympäristön muuttuessa hyvin nopeasti on perusteltua, että toimialajako on joustava huomioimaan tutkimuksessa tapahtuvat muutokset. Yhteiskunnallisten haasteiden ratkaiseminen edellyttää nykyisin monitieteistä ja tieteidenvälistä tutkimusta, jolloin joustavalla toimialajaottelulla pystyttäisiin nykyistä paremmin myös tukemaan tämän edellytyksen täyttymistä. Toimialaluokitukselta päättäminen säilyisi edelleen Akatemian hallituksen toimivallassa.

2 § Hallituksen ja toimikunnan toiminta

Ehdotettu säännös vastaisi voimassa olevan asetuksen 2 §:ää.

3 § Kelpoisuusvaatimukset

Ehdotettu säännös vastaisi voimassa olevan asetuksen 3 §:ää.

4 § Virkojen täyttäminen ja muun henkilökunnan ottaminen

Ehdotettu säännös vastaisi pääosin voimassa olevan asetuksen 4 §:ää mutta tutkimuksesta vastaavalle ylijohtajalle esitetään annettavaksi professorin arvonimen käyttöoikeus, kuten pääjohtajalla on.

5 § Sijaiset

Ehdotettu säännös vastaisi voimassa olevan asetuksen 5 §:ää.

6 § Virkavapaus

Ehdotettu säännös vastaisi voimassa olevan asetuksen 6 §:ää.

3 Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriön asettamassa työryhmässä, jonka tehtävä oli laatia ehdotus toimista Suomen Akatemian toimikuntatyön ja –rakenteen kehittämiseksi. Työryhmä valmisteli asetusehdotuksen ehdotuksen laiksi Suomen Akatemiaa koskevan lain muuttamisesta valmistelun yhteydessä. Opetus- ja kulttuuriministeriö pyysi työryhmän ehdotuksista lausunnot xxx tahoilta. Lausunnoissa xxxx...

4 Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan xx päivänä xx kuuta 2018.

Akatemiaa koskevan valtioneuvoston asetuksen (979/2009) uudistaminen

Nykyinen muotoilu	Ehdotus uudeksi muotoiluksi
<p>1 § Tieteelliset toimikunnat</p> <p>Suomen Akatemiassa on seuraavat tieteelliset toimikunnat:</p> <ol style="list-style-type: none">1) biotieteiden ja ympäristön tutkimuksen toimikunta;2) kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen toimikunta;3) luonnontieteiden ja tekniikan tutkimuksen toimikunta;4) terveyden tutkimuksen toimikunta.	<p>1§ Tieteelliset toimikunnat</p> <p>Suomen Akatemiassa on seuraavat tieteelliset toimikunnat:</p> <ol style="list-style-type: none">1) biotieteiden, terveyden ja ympäristön tutkimuksen toimikunta;2) kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen toimikunta;3) luonnontieteiden ja tekniikan tutkimuksen toimikunta.
<p>2 § Hallituksen ja toimikunnan toiminta</p> <p>Hallitus, tieteelliset toimikunnat, jaostot, tutkimusinfrastruktuurikomitea ja strategisen tutkimuksen neuvosto kokoontuvat puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan kutsusta. Kokous on päätösvaltainen kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on läsnä.</p> <p>Asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan tulee päätökseksi se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja on kannattanut.</p> <p>Hallituksessa ja muissa 1 momentissa mainituissa toimielimissä asiat ratkaistaan esittelystä.</p> <p>Hallituksen, tieteellisen toimikunnan ja strategisen tutkimuksen neuvoston puheenjohtajalle ja jäsenelle</p>	

<p>maksetaan kuukausipalkkio, jonka vahvistaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Hallituksen asettaman jaoston ja tutkimusinfrastruktuurikomitean puheenjohtajalle ja jäsenelle voidaan maksaa jäsenyydestä palkkio, jonka vahvistaa Akatemia.</p>	
<p>3 § Kelpoisuusvaatimukset</p> <p>Tutkimusasioista vastaavalta ylijohtajalta vaaditaan tohtorin tutkinto tai tohtorin arvoon oikeuttavat opinnäytteet, perehtyneisyys tutkimuspoliittisiin suunnittelutehtäviin sekä käytännössä osoitettu johtamistaito.</p> <p>Hallinnosta vastaavalta ylijohtajalta vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto, perehtyneisyys hallinnollisiin tehtäviin sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.</p>	
<p>4 § Virkojen täyttäminen ja muun henkilökunnan ottaminen</p> <p>Pääjohtajan nimittämisestä säädetään Suomen Akatemiasta annetussa laissa (922/2009). Pääjohtajan virkaan nimitetty, joka on ennestään muutoin kuin määräajaksi tai rajoitetuksi ajaksi nimitetty valtion virkaan, on virkavapaana tästä virasta sen ajan, jona hän on pääjohtajan virassa. Pääjohtajalla on professorin arvonimi.</p> <p>Muun henkilökunnan nimittää tai ottaa pääjohtaja, jollei johtosäännössä toisin määrätä.</p>	<p>4 § Virkojen täyttäminen ja muun henkilökunnan ottaminen</p> <p>Pääjohtajan nimittämisestä säädetään Suomen Akatemiasta annetussa laissa (922/2009). Pääjohtajan virkaan nimitetty, joka on ennestään muutoin kuin määräajaksi tai rajoitetuksi ajaksi nimitetty valtion virkaan, on virkavapaana tästä virasta sen ajan, jona hän on pääjohtajan virassa. Pääjohtajalla <i>ja tutkimuksesta vastaavalla ylijohtajalla</i> on professorin arvonimi.</p> <p>Muun henkilökunnan nimittää tai ottaa pääjohtaja, jollei johtosäännössä toisin määrätä.</p>
<p>5 § Sijaiset</p> <p>Muiden kuin pääjohtajan sijaisista määrätään työjärjestyksessä.</p>	
<p>6 § Virkavapaus</p> <p>Virkavapauden pääjohtajalle myöntää opetus- ja kulttuuriministeriö, vuotta pidemmäksi ajaksi kuitenkin valtioneuvosto.</p> <p>Virkavapauden muulle virkamiehelle sekä vastaavan vapautuksen työsopimussuhteessa olevalle myöntää pääjohtaja, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä.</p>	

Liite. Toimikuntien toimialajaottelu

Tämä liite ei tule lopullisen asetuksen liitteeksi vaan toimii lausuntovaiheessa lisäinformaationa ja taustoittavana listana.

Biotieteiden, terveyden ja ympäristön tutkimuksen toimikunta

- biokemia ja biofysiikka
- biolääketiede
- ekologia ja evoluutiobiologia
- farmasia
- kansan-, ympäristö- ja työterveystieteet
- kliininen lääketiede, hammaslääke- ja eläinlääketiede
- maatalous-, metsä- ja elintarviketieteet
- perinnöllisyystiede, systeemibiologia, bioinformatiikka ja biolaskenta
- ravitsemus-, liikunta- ja hoitotieteet
- solu-, molekyyli- ja mikrobiologia
- ympäristön tilaan liittyvä tutkimus
- muu terveyteen ja biologiaan liittyvä monitieteinen tutkimus

Kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen toimikunta

- filosofia
- historiatieteet ja arkeologia
- kasvatustieteet
- kieli- ja viestintätieteet
- oikeustiede
- psykologia
- sosiaalitieteet
- taiteiden tutkimus
- taloustieteet
- teologia
- valtiotieteet
- ympäristöpolitiikkaan, -talouteen ja -oikeuteen liittyvä monitieteinen tutkimus
- muu humanistisiin- ja yhteiskuntatieteisiin liittyvä monitieteinen tutkimus

Luonnontieteiden ja tekniikan tutkimuksen toimikunta

- fysiikka
- geotieteet (ml. maantiede)
- kemia
- kone-, valmistus-, energia- ja prosessitekniikka
- lääketieteellinen tekniikka
- matematiikka ja tilastotiede
- materiaalitiede ja -tekniikka
- rakennus- ja yhdyskuntatekniikka sekä arkkitehtuuri
- sähkötekniikka ja elektroniikka (ml. tietoliikenne- ja automaatiotekniikka)
- tietojenkäsittelytieteet
- tähtitiede
- edellä mainittuihin liittyvä biotekniikka ja bioinformatiikka
- muu luonnontieteisiin ja tekniikkaan liittyvä monitieteinen tutkimus